

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Ciocana
Judecător: Natalia Lupașcu
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău
Judecători: Natalia Simciuc
Iurie Cotruță
Ion Țurcan

Î N C H E I E R E

19 mai 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecător: Iulia Sîrcu

Judecători: Galina Stratulat, Nicolae Craiu

examinând admisibilitatea recursului declarat de către Munteanu Valeriu,
în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Munteanu Valeriu
împotriva Consiliului Electoral al Circumscripției Electorale Municipale Chișinău
nr.1 și Comisia Electorală Centrală, intervenient accesoriu Radu Silvia, cu privire la
anularea hotărârii nr.21 din 24 aprilie 2018 emisă de Consiliul Electoral al
Circumscripției Electorale Municipale Chișinău nr.1 și anularea hotărârii nr. 1586
din 4 mai 2018 emisă de Comisia Electorală Centrală,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 17 mai 2018, prin care a fost
respins apelul declarat de Munteanu Valeriu prin intermediul avocatului Talmazan
Igor și menținută hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana din 14 mai 2018
prin care acțiunea reclamantului Munteanu Valeriu a fost respinsă ca nefondată,

c o n s t a t ă :

La data de 10 mai 2018, Munteanu Valeriu a depus cerere de chemare în
judecată împotriva Consiliului Electoral al Circumscripției Electorale Municipale
Chișinău nr.1 și Comisia Electorală Centrală, intervenient accesoriu Radu Silvia, cu
privire la anularea hotărârii nr.21 din 24 aprilie 2018 emisă de Consiliul Electoral al
Circumscripției Electorale Municipale Chișinău nr.1 și anularea hotărârii nr. 1586
din 4 mai 2018 emisă de Comisia Electorală Centrală.

În motivarea acțiunii a indicat că, prin hotărârea nr. nr.21 din 24 aprilie 2018
emisă de Consiliul Electoral al Circumscripției Electorale Municipale Chișinău nr.1

s-a decis înregistrarea candidatului Radu Silvia la funcția de Primar general al municipiului Chișinău.

Această hotărâre a contestat-o la data de 27 aprilie 2018, iar prin hotărârea nr.1586 din 4 mai 2018 a Comisiei Electorale Centrale, contestația depusă a fost respinsă.

Consideră că, ambele hotărâri sunt neîntemeiate, deoarece au fost adoptate fără elucidarea în complex a circumstanțelor cauzei, a fost inversată sarcina probațiunii și au fost interpretate și aplicate eronat normele de drept material și procedural.

Prin hotărârea nr. 1446 din 13 martie 2018 a Comisiei Electorale Centrale, s-a stabilit desfășurarea alegerilor locale noi pentru funcția de Primar general al municipiului Chișinău pentru data de 20 mai 2018.

Prin Hotărârea nr. 9 din 10 aprilie 2018, Munteanu Valeriu a fost înregistrat în calitate de candidat la funcția de Primar general al municipiului Chișinău din partea Partidului Liberal.

La 10 aprilie 2018, intervenienta Radu Silvia, în mod public și-a declarat intenția de a candida la funcția de Primar general, prezentându-se în aceeași zi la Consiliul Electoral al Circumscripției Electorale Municipale Chișinău nr.1 pentru recepționarea listelor de subscripție, fiind remise, pe parcurs, un număr de 500 exemplare.

La 23 aprilie 2018 a depus sesizarea nr. 2 prin care a solicitat Consiliului Electoral al Circumscripției Electorale Municipale Chișinău nr.1 adoptarea unei hotărâri privind refuzul înregistrării intervenientei Radu Silvia din motivul colectării semnăturilor cu utilizarea resurselor administrative, constrângerii semnatarilor și încălcarea modului de perfectare a listelor de subscripție.

Precum rezultă din hotărârea nr. 21 din 24 aprilie 2018 a Consiliului Electoral al Circumscripției Electorale Municipale Chișinău nr.1, la data de 18 aprilie 2018 Radu Silvia a depus la organul electoral setul de acte necesare, inclusiv listele de subscripție semnate de susținătorii candidatului.

Conform părții motivante a hotărârii, în urma verificării listelor de subscripție și întocmirii raportului respectiv s-au constatat a fi valabile 11 116 semnături ale susținătorilor, număr care permite înregistrarea dnei Silvia Radu. Nule și neavenite au fost declarate 7 liste de subscripție.

Prin contestarea adresată Comisiei Electorale Centrale a fost precizat că reclamantul, inclusiv reprezentantul cu drept de vot consultativ sunt în drept a face cunoștință numai cu materialele și documentația organului electoral ce vizează concurentul pe care îl reprezintă, neavând acces la actele din dosarul intervenientei, inclusiv a listelor de subscripție, din care motiv argumentele în partea ce țin de invaliditatea majorității listelor de subscripție sunt axate pe informațiile publice din mass-media, care prin analogie pot fi asimilate cu faptele de notorietate publică.

De asemenea a fost precizat că în perioada depunerii actelor pentru funcția de Primar general al municipiului Chișinău, nici un candidat independent nu a reușit să

colecteze semnăturile necesare înaintării sale, unii dintre aceștia s-au expus public precum că nu au posibilitatea într-un timp atât de scurt să colecteze un număr necesar de semnături, iar unicul pretendent a fost Radu Silvia, care la 18 aprilie 2018 a depus pachetul cu documente și semnături în vederea înregistrării.

În mijloacele de informare în masă au fost difuzate mai multe știri despre subiectul respectiv în partea ce ține de colectarea semnăturilor în susținerea intervenției Radu Silvia și anume că acestea au fost colectate nemijlocit prin intermediul delegațiilor în funcțiile publice a Partidului Democrat din autoritățile și instituțiile centrale și locale, precum și întreprinderile de stat și municipale.

Corturile intervenției Radu Silvia, destinate pentru colectarea semnăturilor instalate în oraș, au fost frecventate de un număr foarte mic de persoane. De facto, semnăturile erau colectate de la angajații bugetari ai instituțiilor municipale, sau funcționarii publici din autoritățile administrației publice centrale.

În procesul de colectare a semnăturilor pentru înaintarea candidatului Radu Silvia, au fost utilizate resurse administrative, fapt interzis expres de dispozițiile art. 52 alin. (7) din Codul electoral, iar listele de subscripție, precum a și fost mediatizat, erau din start completate cu datele de identificare a persoanelor ce activează în structurile publice, care numai își depuneau semnătura, fapt interzis expres de dispozițiile Regulamentului privind modul de întocmire, autentificare, prezentare și verificare a listelor de subscripție.

Pentru a verifica caracterul neautentic al semnăturilor, este suficient de a examina cronologia și persoanele semnatare pentru a stabili în mod cert că acestea au fost colectate forțat de la funcționarii structurilor publice iar semnatarii au fost impuși să semneze listele de subscripție sub amenințare.

În contestație s-a mai specificat că, o mare parte din liste au fost completate anticipat de către o singură persoană, cu datele de identificare a susținătorilor care nu erau altceva decât datele din registru de evidență a personalului din instituțiile bugetare menționate, atât cele locale din municipiul Chișinău, cât și cele centrale.

Din aceste considerente, prin contestația înaintată Comisiei Electorale Centrale s-a solicitat preluarea de la Consiliul Electoral al Circumscripției Electorale Municipale Chișinău nr.1 a actelor depuse de concurentul electoral Radu Silvia, în special listele de subscripție cu reverificarea în totalitate a listelor de subscripție în vederea stabilirii cu exactitate a modului de colectare a semnăturilor prin contrapunerea parțială a datelor despre angajații structurilor publice cu cele prezentate, înaintarea demersurilor către instituțiile centrale și locale, precum și întreprinderile de stat și municipale în vederea furnizării datelor despre angajați, inclusiv cu declararea nulă și neavenită a listelor completate de o singură persoană și a celor instituționale colectate prin utilizarea resurselor administrative, după verificarea acestora și totalizarea rezultatelor.

Totodată s-a solicitat ca în rezultatul verificării să fie dispusă adoptarea unei hotărâri privind constatarea ca fiind neîntemeiată hotărârea nr. 21 din 24 aprilie 2018

emisă de Consiliul Electoral al Circumscripției Electorale Municipale Chișinău nr.1 cu înaintarea unei acțiuni în instanța de judecată în vederea anulării înregistrării intervenientei în calitate de candidat, inclusiv atragerea la răspundere juridică a persoanelor vinovate care au impus forțat funcționarii și angajații structurilor publice să semneze în favoarea susținerii intervenientei.

Prin hotărârea Comisiei Centrale Electorale, contestația a fost respinsă pe motiv că Comisia Electorală Centrală, în calitatea sa de organ electoral ierarhic superior, verifică legalitatea hotărârilor organelor electorale inferioare.

Reexaminarea dosarului pretendentului la statutul de candidat în alegeri locale, în lipsa de probe, este o atribuție improprie a comisiei. Or anume consiliul electoral, în condițiile art. 29 lit. f), art. 46 alin. (1), art. 49 alin. (1) din Codul electoral, este abilitat cu funcția de a examina dosarul pretendentului, din care motiv potrivit art. 26 alin. (1) lit. m), art. 71 alin. (1), alin. (5) și art. 73 alin. (2) din Codul electoral, Comisia Electorală Centrală verifică legalitatea actelor și acțiunilor consiliilor electorale în baza contestațiilor ce se bazează pe probe.

Comisia Electorală Centrală în hotărârea sa a indicat că, autorul contestației nu a adus probe concrete în susținerea solicitărilor înaintate, acestea fiind întemeiate pe reportaje mass-media din care izvorăsc concluziile contestatarului referitoare la utilizarea resurselor administrative și nerespectarea condițiilor de întocmire a listelor de subscripție, care, în lipsă de probe, reprezintă doar presupuneri declarative, iar din aceste motive argumentarea obiectului contestației rămâne neîntemeiată.

Precizează reclamantul Munteanu Valeriu că, esența și impactul public al faptului colectării în mod forțat și într-un termen atât de restrâns a unui număr imens de semnături reprezintă din start o metodă de fraudare a alegerilor. Ori în societate se formează opinia că respectiva persoană ar avea o susținere masivă din partea electoratului. La caz, sunt evidente consecințele deoarece se coagulează ideea unui vot util. Adică selectarea aceluși candidat care are șanse mai mari de a câștiga alegerile.

Ca orice act juridic, listele de subscripție urmează să întrunească anumite condiții de fond și de formă. Condițiile de fond și de formă sunt stabilite parțial prin Regulamentul privind modul de întocmire, autentificare, prezentare și verificare a listelor de subscripție. Una din condițiile de fond a actului juridic este consimțământul, care reprezintă manifestarea exteriorizată de voință a persoanei și este valabil dacă provine de la o persoană cu discernământ, este exprimat prin intenția de a produce efecte juridice și nu este viciat. Vicierea consimțământului este calificată ca fiind constrângere prin violență, iar actele încheiate în astfel de circumstanțe, urmează a fi declarate nule.

Însăși pct. 4 din Regulamentul privind modul de întocmire, autentificare, prezentare și verificare a listelor de subscripție, în partea consimțământului liber exprimat stabilește expres că, alegătorii participă benevol în campania de susținere a

candidatului la una din funcțiile electivă și pot susține prin semnătură numai un singur candidat în cadrul unui tip de scrutin.

Concluzia Comisiei Electorale Centrale privind declararea ca fiind improprie comisiei reverificarea listelor de subscripție, dar numai verificarea legalității actelor și acțiunilor consiliilor electorale, este complet eronată.

Oricare nu ar fi calea de atac în instanța de judecată, ordinară sau extraordinară, cauza judiciară nu poate avea loc în lipsa dosarului de judecată.

Din acest considerent menționează că, Legea contenciosului administrativ, implicit reglementează procedura prealabilă de soluționare a litigiului de contencios administrativ și este conform Recomandării CE nr. (2001)9 din 5 septembrie 2001 privind căile alternative de soluționare a litigiilor dintre autoritățile administrative și persoanele private. Potrivit acesteia se recomandă statelor să promoveze utilizarea căilor alternative de soluționare a litigiilor, iar anumite căi alternative, cum ar fi recursul administrativ intern urmează a fi folosite înainte de a se recurge la instanța judecătorească. Utilizarea acestor modalități ar putea fi obligatorie, constituind o condiție prealabilă declanșării procedurilor legale.

Din atare considerent, pe parcurs în Legea de referință au fost operate mai multe modificări, pentru a perfecționa sistemul de recurs administrativ. Însă, reieșind din concluzia Comisiei Electorale Centrale, această formă de contestare ar fi una formală întrucât verificarea actelor pregătitoare sau operațiunile administrative și tehnico-materiale care au stat la baza emiterii actului administrativ contestat, este o activitate improprie Comisiei Electorale Centrale, care rezultă că s-ar limita doar la verificarea corectitudinii redactării actului sau indicarea corectă a articolului din Codul electoral. Or. în caz contrar nu este clar cum este posibil de verificat legalitatea unui act administrativ fără a verifica actele ce au stat la baza emiterii acestuia.

Specifică reclamantul că, la contestarea actelor administrative, în concordanță cu dispozițiile art. 24 alin. (3) din Legea contenciosului administrativ, sarcina probațiunii legalității actului este a autorității publice.

Conform hotărârii contestate rezultă că Comisia Electorală Centrală a inversat sarcina probațiunii respingând contestația pe motiv că contestatarul/reclamantul nu ar fi prezentat probe că listele de subscripție ar fi fost completate de o singură persoană. În acest caz se atestă un cerc juridic vicios și inexplicabil.

Solicită reclamantul Munteanu Valeriu, admiterea acțiunii, anularea hotărârii Consiliului Electoral al Circumscripției Electorale Municipale Chișinău nr.1 nr.21 din 24 aprilie 2018 în partea privind înregistrarea candidatului Radu Silvia la funcția de Primar general al municipiului Chișinău la alegerile locale noi din 20 mai 2018, anularea hotărârii Comisiei Electorale Centrale nr. 1586 din 4 mai 2018 și obligarea Comisiei Electorale Centrale de a reverifica listele de subscripție prezentate de candidat la funcția de Primar general al municipiului Chișinău Radu Silvia.

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău sediul Ciocana din 14 mai 2018, acțiunea a fost respinsă ca nefondată.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 17 mai 2018, a fost respins apelul declarat de Munteanu Valeriu prin intermediul avocatului Talmazan Igor cu menținerea hotărârii Judecătoriei Chișinău sediul Ciocana din 14 mai 2018.

La adoptarea acestei decizii instanța de apel a concluzionat că, pentru înregistrarea candidatului independent Radu Silvia erau necesare 10 000 semnături.

Din materialele cauzei a stabilit că, Radu Silvia a prezentat listele de subscripție la data de 18 aprilie 2018 și potrivit hotărârii Consiliului Electoral al Circumscripției Electorale Municipale Chișinău nr. 1 din 24 aprilie 2018, în urma verificării listelor de subscripție și întocmirea raportului respectiv s-au constatat a fi valabile 11 116 semnături ale susținătorilor, număr care permitea înregistrarea în calitate de candidat independent pentru funcția de Primar general al municipiului Chișinău la alegerile locale noi din 20 mai 2018. Consiliul Electoral al Circumscripției Electorale Municipale Chișinău nr. 1 a verificat autenticitatea datelor din listele de subscripție prezentate de Radu Silvia, obligație ce-i revine în virtutea prevederilor art. 48 Cod electoral.

Aceste date au fost reflectate în actul de constatare din 24 aprilie 2018, act veridicitatea căruia nu trezește careva dubii. Astfel, Consiliul Electoral al Circumscripției Electorale Municipale Chișinău nr. 1, în limita atribuțiilor sale întemeiat a ajuns la concluzia privind înregistrarea Silviei Radu în calitate de concurent electoral.

Instanța de apel a specificat că, instanța de fond corect a reținut prevederile art. 47 alin. (4) din Codul electoral, potrivit căruia susținătorul candidatului, precum și susținătorul inițierii referendumului completează personal numărul curent, numele și prenumele, anul nașterii, domiciliul, seria și numărul actului de identitate, data la care semnează în listă și își aplică semnătura. În cazul în care susținătorul candidatului nu poate, din motive obiective, să completeze personal datele solicitate, acestea sunt completate de membrul grupului de inițiativă sau de o altă persoană împuternicită să colecteze semnăturile, semnătura în lista de subscripție fiind aplicată nemijlocit de susținător, iar în caz de imposibilitate, de un reprezentant legal al acestuia.

Iar conform art. 48 alin. (1), alin. (2) și alin. (4) din Codul electoral, după primirea listelor de subscripție, organul electoral respectiv începe verificarea autenticității semnăturilor de pe liste, dreptul de vot al persoanelor înscrise în liste, adresa domiciliului acestora. Verificarea se efectuează în decursul a 5 zile de la data primirii listelor. Comisia Electorală Centrală sau consiliul electoral de circumscripție informează persoanele care au prezentat liste de subscripție despre rezultatele verificării, anunță numărul total al persoanelor incluse în listele de subscripție prezentate de fiecare candidat la alegeri, precum și numărul semnăturilor valabile. Se consideră nule și neavenite: a) listele de subscripție întocmite până la

data începerii perioadei de desemnare a candidaților; b) semnăturile din listele de subscripție considerate ca fiind false; c) listele de subscripție care au fost completate fără a fi respectate cerințele prevăzute la art.47 alin.(4) și (6).

Astfel, la data de 18 aprilie 2018 Radu Silvia a prezentat Consiliului Electoral al Circumscripției Electorale mun. Chișinău nr.1 un număr de 473 liste de subscripție din cele 500 eliberate, conținând 13 182 semnături ale susținătorilor, fiind verificată autenticitatea datelor din listele de subscripție, în număr de 463 liste. 10 liste fiind prezentate fără careva semnături.

În urma prezentării listelor de subscripție ce conțin un număr mai mare de semnături decât cel stabilit conform pct. 31 lit. d) și pct. 35 din Regulamentul privind modul de întocmire, autentificare, prezentare și verificare a listelor de subscripție, aprobat prin hotărârea Comisiei Electorale Centrale nr. 2682 din 1 octombrie 2014 și art. 138 alin. (1) din Codul Electoral, semnăturile de pe 15 liste colectate peste plafonul stabilit nu au fost verificate, fapt ce rezultă din actul de constatare nr. 1 din 24 aprilie 2018 al Consiliul Electoral al Circumscripției Electorale mun. Chișinău nr.1.

La etapa depunerii, organul abilitat a verificat listele de subscripție prezentate de către Radu Silvia, iar potrivit notei informative din 24 aprilie 2018, ca urmare rezultatelor verificării listelor de subscripție prezentate au fost constatate anumite încălcări ale prevederilor Codului electoral, inclusiv completarea listei cu același scris în număr de 7, incluzând 210 persoane.

Reieșind din faptul că în urma verificării s-au depistat 2106 erori dintre care 50 de erori se dublează la aceleași persoane, 2066 de semnături ale susținătorilor au fost considerate nule, fiind considerate valabile 11 116 semnături ale susținătorilor.

Potrivit p.8 din Regulamentul privind procedura de examinare și soluționare a contestațiilor de către organele electorale în perioada electorală, aprobat prin hotărârea Comisiei Electorale Centrale nr. 3353 din 20 iulie 2010, în calitate de probe aduse la contestația depusă pot servi înregistrările audio/video, fotografiile, înscrisurile, declarațiile în scris ale martorilor.

Probele prezentate trebuie să corespundă cerințelor de admisibilitate și relevanță. Partea care prezintă probe va semna o declarație pe propria răspundere privind proveniența, veridicitatea și autenticitatea acestora, purtând răspundere conform legislației în vigoare.

Instanța de apel a menționat că, în cadrul examinării contestației în ședința Comisiei Electorale Centrale din 27 aprilie 2018, nu au fost prezentate careva probe în susținerea poziției privind utilizarea de către candidatul independent Radu Silvia a resurselor administrative și nerespectarea condițiilor de întocmire a listelor de subscripție. La fel în ședințele judiciare nu a fost audiată nici o persoană, care ar confirma faptul că a fost impusă să semneze în listele de subscripție contrar voinței sale.

Referitor la faptul că unii membri ai Comisiei Electorale Centrale nu au fost de acord cu hotărârea Comisiei Electorale Centrale, Colegiul civil și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău a precizat că, Comisia Electorală Centrală este un organ colegial, care adoptă hotărâri cu majoritatea voturilor. Faptul că unii membri nu sunt de acord cu hotărârea, în cazul prezenței numărului suficient de voturi pentru adoptarea hotărârii, acest fapt nu afectează valabilitatea actului contestat.

Invocând ilegalitatea deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe, la data de 18 mai 2018, Munteanu Valeriu a depus cerere de recurs prin care a solicitat admiterea recursului, casarea deciziei Curții de Apel Chișinău din 17 mai 2018 și a hotărârii Judecătoriei Chișinău sediul Ciocana din 14 mai 2018, cu pronunțarea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii.

În motivarea cererii de recurs a indicat că, instanțele ierarhic inferioare nu au aplicat legea care trebuia aplicată, dar au aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată și au interpretat în mod eronat legea.

Concluzia Comisiei Electorale Centrale redată în hotărârea contestată precum că contestatarul/recurentul nu a prezentat probe privind redactarea listelor de subscripție de o singură persoană, iar susținătorii au aplicat numai semnătura, această concluzie este contradictorie. În acest sens recurentul a scris opinia separată a membrului Comisiei Electorale Centrale și a reiterat regulamentele Comisiei Electorale Centrale.

A mai menționat recurentul că, la listele de subscripție au acces numai membrii organului electoral, din care motiv este imposibil să le prezinte. Iar reieșind din concluzia Comisiei Electorale Centrale, reiese că urmează în mod ilicit să obțină copii de pe liste pentru a le prezenta.

Referitor la concluzia privind declararea ca fiind improprie Comisiei reverificarea listelor de subscripție, dar numai verificarea legalității actelor sau acțiunilor consiliilor electorale, a specificat că această concluzie este complet eronată și dificil de explicat.

Examinând admisibilitatea recursului declarat de Munteanu Valeriu, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează următoarele.

În conformitate cu art. 74 alin. (1) și alin. (7) din Codul electoral, instanța de judecată adoptă și pronunță hotărârea în conformitate cu prevederile Codului de procedură civilă și ale Legii contenciosului administrativ. Apelul și recursul se examinează în termen de 3 zile de la primirea dosarului în cauză.

La data de 18 mai 2018, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa intimatilor copia cererii de recurs, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței.

La 18 mai 2018, Radu Silvia a depus referință prin care a solicitat respingerea recursului declarat de Munteanu Valeriu ca fiind inadmisibil.

Până la examinarea cererii de recurs, intimații Consiliul Electoral de Circumscripție Electorală municipală nr. 1 și Comisia Electorală Centrală nu au depus referință prin care să-și expună opinia asupra motivelor invocate în recursul declarat de Munteanu Valeriu.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție, examinând temeiurile invocate în cererea de recurs declarată de Munteanu Valeriu în raport cu materialele cauzei, consideră că acesta este inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 431 alin. (2) din Codul de procedură civilă, asupra admisibilității recursului decide un complet din 3 judecători.

Conform art. 74 alin. (6) din Codul electoral, împotriva hotărârii instanței de judecată poate fi depus un apel în termen de o zi de la pronunțare, iar împotriva deciziei instanței de apel – un recurs în termen de o zi de la pronunțare.

Din actele cauzei se constată că, decizia Curții de Apel Chișinău a fost pronunțată la data de 17 mai 2018, iar cererea de recurs a fost depusă la data de 18 mai 2018 (f.d.195).

Astfel, instanța de recurs constată că recurentul Munteanu Valeriu s-a conformat prevederilor legale și a declarat cererea de recurs în interiorul termenului de o zi.

Examinând temeiurile invocate în cererea de recurs declarată de către Munteanu Valeriu, în raport cu materialele cauzei raportate la normele de drept material și procedural aplicabile speței, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că acesta este inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În conformitate cu art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Astfel, instanța de recurs reține că examinarea admisibilității recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute la art. 432 Codul de procedură civilă.

La caz, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată că argumentele invocate de către Munteanu Valeriu în cererea de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel, nu constituie temei de casare a deciziei recurate, or, recursul exercitat conform Secțiunii a II-a, Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Totodată completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că, potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII din Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanța de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) Codul de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural, și anume, dacă se invocă că instanța judecătorească a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului. Din recursul declarat nu rezultă că instanța a apreciat arbitrar probele.

În acest sens CtEDO în jurisprudența sa a constatat că, dreptul de acces la instanța de judecată nu este absolut. Există limitări implicit admise [cauza Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85).

Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45). Curtea a mai reiterat că, modul de aplicare a articolului 6 CEDO procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (a se vedea Botten împotriva Norvegiei, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-I, p. 141, § 39).

La fel, conform jurisprudenței Curții, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (Helmens împotriva Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În conformitate cu art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului.

Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

În asemenea circumstanțe, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Munteanu Valeriu nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă și, drept urmare, este inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, art. 431 alin. (1) și (2), art. 433 lit. a) și art. 440 din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul declarat de către Munteanu Valeriu, se consideră inadmisibil.
Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,

Judecător:

Iulia Sîrcu

Judecători:

Galina Stratulat

Nicolae Craiu